

Lista członków „Koła Elektrotechników”.

Arlitewicz Tomasz (Wileza 8, „Zarząd st. m. Warszawy Wydz. Przeds. M.”).
 Babicki Jan (Trębacka 10, „Zaborowski i S-ka”), Bassis Benno (Chmielna 35, „Komp. Elektr. w Warsz.”), Byszewski Władysław („Powsz. Tow. Elektr.”), Boye Józef (Leszno 37, „F. A. Kopka i J. Boye”), Brokman Władysław (Polna 58 „Powsz. Tow. Elektr.”), Binzer Alfred (Nowy Świat 57, „Wróblewski i Binzer”).
 Dembiński Bolesław (Nowo-Dobra 3, „Komp. Elektr. w Warsz.”).
 Flatau Józef (Ogrodowa 8).
 Gantz Leopold (Sienna 37, „Ganz, Elektr. Tow. Akc. w Budapeszcie”), Gnoiński Ksawery (Smolna 32, inż. doradca), Gniazdowski Zbigniew (Wolska 7, „Tow. Przeds. Elektr.”), Gruszczyński Wacław (Hortensya 3, „Komp. Elektr. w Warsz.”).
 Hirszowski Jerzy (Erywańska 2, „Jerzy Hirszowski, inż.”).
 Hacı Bolesław (Bielajska 4, „Komp. Elektr. w Warsz.”).
 Jaworski Leon (Leszczyńska 1, „Komp. Elektr. w Warsz.”), Jackowski Kazimierz („Komp. Elektr. w Warsz.”).
 Kasprowicz Konrad (Żórawia 26), Kraushar Julian (Żórawia 26 „Zarząd st. m. Warsz., Wydz. Przed. M.”), Kühn Alfons (Kaliksta 6 „Zarząd st. m. Warsz., Wydz. Przeds. M.”), Krajewski Władysław (Polna 50, „W. Krajewski”), Kutzner Adolf („Siemens”), Kamiński Józef (Drewniana 3).
 Lenartowicz Józef (Przyokopowa 16, „Tramwaje Miejskie w Warsz.”), Lutostawski Marian, Lechowski Stanisław (Kaliksta 23, „Komp. Elektr. w Warsz.”).
 Laniewski-Wolk Konstanty (Berga 6, „Komp. Elektr. w Warsz.”).
 Lypaczewski Lucyan.
 Mecner Stefan (Mazowiecka 11, „Jan Zielonka”), Moszkowski

Aleksander (Sienna 23, „Aleksander Moszkowski”), Mech Kazimierz (Wielka 3, „Tramwaje Miejskie w Warsz.”), Milewski Jerzy (Tamka 45a, „Komp. Elektr. m. Warsz.”).
 Napieralski Eugeniusz (Mazowiecka 4, „Tramwaje Miejskie w Warsz.”).
 Opęchowski Edward (Marszałkowska 6, „Komp. El. w Warsz.”).
 Petsch Bronisław („B. Petsch”), Petsch Wacław („B. Petsch”), Podoski Roman, Potemski Edward (Chlewiska, gub. Radomska), Pożaryski Mieczysław.
 Reichman Stanisław (Marszałkowska 51, „Stanisław Reichman”), Ruśkiewicz Tomasz (Smolna 25, „Ruśkiewicz, Godlewski i S-ka”), Rzewnicki Jan (Tamka 44, „Siemens”).
 Siwecki Stanisław („Krakowskie Przedmieście 61, „Stanisław Siwecki”), Strasburger Zygmunt, Sikorski Mieczysław (Żelazna 4, „Zarząd st. m. Warsz., Wydz. Szpit.”), Ściągalski Witold (Natolińska 9, „Zarząd st. m. Warsz., Wydz. Przeds. M.”), Sliwiński Kazimierz (Nowogrodzka 44), Sliwiński Stanisław (Warecka 14, „Siemens”), Siemaszko Stefan (Piękna 31, „Zarząd st. m. Warsz., Wydz. Przeds. M.”), Szejnman Marcei („Powsz. Tow. Elektr.”), Szybalski Stefan (Nowogrodzka 18, „Zarząd st. m. Warsz., Wydz. Przeds. M.”).
 Tarczyński Wład. Kaz. (Koszykowa 53, „Zarząd st. m. Warsz., Wydz. Przeds. M.”), Tymowski Jan (Wiejska 13), Tyszk Bronisław (Mokotowska 40, „Zarząd st. m. Warsz., Wydz. Przeds. M.”).
 Woyzbun Karol (Wiejska 11), Wróblewski Witold (Litewska 6, „Wróblewski i Binzer”), Wysocki Stanisław (Przyokopowa 16, „Tramwaje Miejskie w Warsz.”).
 Zarzycki Henryk (Marszałkowska 40, „Komp. Elektr. w Warsz.”), Ziętkowski Tadeusz (Sadowa 7, „Zarząd st. m. W., Wydz. Przeds. M.”), Zucker Michał (Marszałkowska 81, „W. Brygiewicz, M. Zucker i S-ka”).

DROBNE WIADOMOŚCI.

Przewodniki żelazne w instalacjach mieszkaniowych. Prof. Teichmüller w obszernym artykule (*E. T. Z.* 1916 № 16) rozpatruje sprawę przewodników żelaznych i wyraża zdanie, iż przewodniki te i po wojnie powinny być stosowane do instalacji mieszkaniowych. Jeżeli przy lampkach węglowych stosowanie miedzi było uzasadnione, to z chwilą wprowadzenia lamp metalowych należało miedź zastąpić żelazem. Miedź była marnowana bez potrzeby. Ze względu na wytrzymałość mechaniczną wyznaczano przekroje 1 mm^2 a nawet $1,5 \text{ mm}^2$, gdy spadek napięcia nie wymagał tej wielkości. Zresztą obliczono przewodniki na zbyt mały spadek. Zamiast 2% można śmiało dopuścić 5%.

Jak wielkie instalacje można wykonać z przewodników żelaznych wskazuje poniższa tablica. Przyjmując całe obciążenie na końcu przewodnika, dopuszczając 5% spadku i licząc po 30 W. na 1 lampkę, otrzymano następujące długości przewodów (licząc pojedynczo): przy przekroju przewodnika żelaznego $1,5 \text{ mm}^2$ i $2,5 \text{ mm}^2$, w zależności od liczby żarówek z

Liczba żarówek z =	5	6	7	8	9	10
	Pojedyncza długość przewodu w m					
Napięcie 110 V.						
Przekrój przewodu $1,5 \text{ mm}^2$	21,2	17,6	15,1	13,2	11,7	10,6
„ „ $2,5 \text{ mm}^2$	35,2	29,3	25,1	22,0	19,5	17,6
Napięcie 120 V.						
Przekrój przewodu $1,5 \text{ mm}^2$	25,6	21,0	18,0	15,7	13,9	12,6
„ „ $2,5 \text{ mm}^2$	42,0	35,0	30,0	26,2	23,2	20,9
Napięcie 220 V.						
Przekrój przewodu $1,5 \text{ mm}^2$	84,4	70,4	60,4	52,8	46,8	42,3
„ „ $2,5 \text{ mm}^2$	141,0	117,2	100,5	88,0	78,0	70,4

A więc np. przy 120 V. do 6 żarówek w odległości od tabliczki 35 m można poprowadzić przewód żelazny o przekroju $2,5 \text{ mm}^2$. Jeszcze korzystniej rzecz się przedstawi, gdy uwzględnimy, iż żarówki nie koncentrują się na końcu przewodu, lecz rozkładają się w pewnych odstępach jedna od drugiej. W tym wypadku można przyjąć, iż długość przewodu od tabliczki do lampki najdalej położonej wyniesie o 50% więcej. W przykładzie naszym zamiast 35 m wyniesie 52,5 m.

Względy elektryczne przemawiają stanowczo na korzyść przewodników żelaznych. Można byłoby mieć pewne wątpliwości natury technologicznej. A więc obawa rdzewienia przewodników. Prof. Teichmüller wyraża zdanie, iż obawy te są niesłuszne i ubolewa, że Związek Elektr. Niem. nie dozwala dotychczas stosowania przewodników żelaznych w izolacji gumowej, jakkolwiek przewodniki takie znalazły się na rynku i są już powszechnie używane. *sw.*

Przewody wysokiego i niskiego napięcia oraz telefoniczne na wspólnych słupach. Sieci wysokiego napięcia elektrowni okręgowych, ze względu na zmniejszenie kosztów, muszą być nawet przy przejściu przez miejscowości zaludnione wykonywane jako napowietrzne. Wtedy aby uniknąć ustawiania oddzielnych słupów dla przewodów wysokiego i niskiego napięcia, na co zresztą zwykle brak miejsca nie pozwala, zjawia się konieczność użycia wspólnych słupów do trzech rodzajów przewodów: wysokiego napięcia, sieci rozdzielczej i telefonicznej. Czy prowadzenie tych przewodów na wspólnych słupach jest dopuszczalne?

Podobny wypadek miał miejsce w sieci elektrowni okręgowej Sierszańskiej, przy przejściu przez Trzebinie, ludną osadę fabryczną. Przewody wysokiego napięcia zostały przeprowadzone na odpowiednio wysokich słupach drewnianych, aby móc je użyć jednocześnie i do przewodów rozdzielczych i telefonicznych, z zachowaniem pomiędzy nimi stosownej odległości. Według wymagań austriackiego ministerium przemysłu i handlu (udzielającego w każdym wypadku prowadzenia sieci specjalnych dla danych warunków przepisów), przewody niskiego napięcia i telefoniczne zostały na tych słupach zamontowane na izolatorach wysokiego napięcia, wszelkie zaś odgałęzienia zaopatrzone w bezpieczniki nadnapięcia, uziemniając te przewody, z chwilą przedostawania się do nich wysokiego napięcia.

W ten sposób mogą być prowadzone tylko przewody telefoniczne, służące do potrzeb samej elektrowni, a więc np. łączące poszczególne stacje transformatorowe z centralą. Aparaty telefoniczne muszą być użyte w tym wypadku specjalnego typu, t. zw. wysokiego napięcia. *W. K. T.*

Treść czasopism technicznych. W ostatnich №№ *E. T. Z.* znajdziemy między innymi następujące artykuły:

№ 34. Międzynarodowa wystawa elektr. w Frankfurcie nad Menem w r. 1891 (Prof. J. Epstein). Działanie ochronne cewek przy szybkich przebiegach wyrównawczych (K. Wagner).

№ 35. Rozpiętości w nowoczesnych liniach wysokiego napięcia (H. Schenkel). Przystosowanie do pracy w przemyśle robotników poszkodowanych na wojnie (Dr. H. Beckmann). Własności izolacyjne stałych dielektrikum (K. W. Wagner).

№ 36. Elektryzacja Prus Książęcych (Dr. G. Roessler). Przystosowanie do pracy w przemyśle robotników poszkodowanych na wojnie (dokończenie). Wielka gospodarka elektryczna przy współudziale Państwa (Ernst Zander).

Wydawca Feliks Kucharzewski. Redaktor odp. Stanisław Manduk.

Druk Rubieszewskiego i Wrotnowskiego, Włodzimierska № 3 (Gmach Stowarzyszenia Techników).

Za pozwoleniem cenzury niemieckiej d. 19/LX 1916 r.